

[Henry Hansen.]

ling, vel nærmest det, at de mener, Undervisningen vil blive vanskelig, naar de unge ikke kommer frivilligt. Det vil den sikkert ogsaa, men disse Vanskeligheder maa man kunne komme over paa en eller anden Maade. Jeg forstaaer for øvrigt ikke denne Ængstelse. Paa de tekniske Skoler og paa Handelsskoler kommer de unge sikkert ikke alle, fordi de gerne vil, men fordi de skal, og selv om der kan være Vanskeligheder at overvinde, gaar det dog udmærket de allerfleste Steder. Nu skal det indrømmes, at der er en Forskel paa disse Skoler og paa den kommende Ungdomsskole med Hensyn til at opretholde god Orden og hindre Forsømmelse. Hvis en Elev paa en teknisk Skole eller paa en Handelsskole paa Grund af daarlig Opførsel eller Forsømmelser bliver bortvist fra Skolen, vil det ogsaa nok have den Følge, at Eleven mister sin Læreplads, og det bidrager sit til at holde uordentlige eller forsømmelige Elementer i Tømme. Men i øvrigt er det vist meget sjældent, at der forekommer saadanne Bortvisninger fra disse Skoler. Jeg er klar over, at hvis vi skulde have Ungdomsskoler i den tvungne Form, maatte der etableres en Ordning med de Arbejdsgivere, der beskæftiger de unge Mennesker, saa et lignende Risikomoment fandtes der.

I Folketingsudvalgets Betænkning findes en Beretning fra Skolen for unge Arbejdere i Vinteren 1941—42. Ved Afslutningen af Skoleaaret har man ladet Eleverne besvare en Række Spørgsmaal. Et af Spørgsmaalene gik ud paa at faa konstateret, hvilke Kræfter der har været i Gang for at faa de unge til Skolen. Ca. 50 pCt. hævder at være kommet af egen fri Vilje eller af egen Tilskyndelse, men Skolen tilføjer, at Tallet maa tages med Forbehold, da det i adskillige Tilfælde er tydeligt, at andre Faktorer end den fri Vilje har spillet ind. 38 pCt. fortæller, at det var Personer, knyttet til Virksomheden, hvor de var beskæftiget, der fik dem til at melde sig til Skolen. 9 pCt. angiver Forældrene som tilskyndende Kræfter, og enkelte opgiver, at det er ved Paavirkning fra Kammerater, de har meldt sig. En af de unge svarer aabenhjertigt saadan: Jeg er kommet af egen Tilskyndelse, tvunget af min Mor. Jeg tror, at disse Oplysninger er gode at tage Lære af. De giver et Fingerpeg med Hensyn til, hvor det er, der skal sættes ind, og jeg tror, at især Samarbejdet med Arbejdsgivere og Organisationer vil være af meget stor Betydning.

Naa, nu faar vi Ungdomsskolen i den frivillige Form, ganske vist saadan, at det bliver obligatorisk for Købstadkommuner og Landkommuner med bymæssig Bebyggelse at oprette dem. Alle gode Kræfter maa nu sættes ind paa at opnaa saa gode Resultater som muligt, uden Hensyn til i hvor høj Grad Parterne har faaet principielle Ønsker opfyldt. I hvor stort Tal Ungdommen vil melde sig, kan vi intet vide om. En Del af den skal nok komme af sig selv, men jeg er meget bange for, at en meget stor Part vil blive borte, og sikkert den Part, som vi helst skulde have fat i. Folkeskolens Myndigheder, dens Ledere og Lærere vil her faa en stor Opgave i Retning af at vække Interesse hos de unge for Ungdomsskolen, baade inden de forlader Barneskolen — især ved Paavirkning i de sidste Skoleaar —, og efter at de har forladt den, ved at opretholde Forbindelse med de unge, altsaa øve en fortsat Paavirkning, indtil de naar den Alder, som er Forudsætningen for, at de kan gaa ind i Ungdomsskolen. Men den største Betydning vil det have, om det kan lykkes at faa den rette Forstaaelse af Ungdomsskolens Betydning frem hos Forældrene og, som jeg nævnte, hos Arbejdsgiverne, der beskæftiger de unge. Lykkes dette, vil meget være vundet. Men uden et betydeligt Arbejde i den Retning vil det sikkert ikke gaa, ikke fordi jeg mener, der er noget særligt i Vejen med Ungdommen i Tiden, tværtimod, men man kan nu engang ikke vente, at unge i Alderen 15—18 Aar uden forstaaende Vejledning skal indse Betydningen af, at de, kort efter at de har forladt Barneskolen, igen skal sætte sig paa Skolebænken. Jeg mener netop, at Ungdommen nu i det store og hele er langt bedre og sundere end tidligere. I store Skarer samles Ungdommen nu i vore politiske Ungdomsorganisationer, i de andre Ungdomsorganisationer, i Vandrebevægelsen og Idrætsforeninger til nyttigt Oplysningsarbejde og sundt Friluftsliv. Ungdommen er sikkert nu baade mere ædruelig og mere maalbevidst end tidligere. Dog er der ogsaa meget daarligt i Tiden, og mange unge gaar og drysser deres Tid væk uden at faa noget fornuftigt ud af den; derfor er det godt, at gode Kræfter nu vil tage fat og søge at rette paa dette uheldige.

I det Arbejde, der her sættes ind, tror jeg, at den kommende Ungdomsskole kan faa en stor Mission. Det gælder om at fange Ungdommen ind, kalde paa det gode i den, vække dens Forstaaelse, give dens Liv Indhold. Kan man det, vil man naa